

In Lah je zopet moral pobrati svoja sila in kopita in je bil odbit nazaj. Imel je velike izgube. V tej borbi sem si mislil, da je prišla moja zadnja ura; a ljubi Bog me je zopet obvaroval. — Mnogo pozdravov c. bralcem „Slovenskega Gospodarja“! Ivan Polak, Iv. Kaučič in Franc Vaučič.

Zahvala za božične darove.

Alojz Gunzek od Sv. Ruperta nad Laškim, sedaj pri nekem dalmatinskem pešpolku, piše svojemu č. g. župniku:

Naznanim Vam, da smo sprejeli na predvečer starega leta mnogo lepih darov, ki nam jih je poslala dekliška Marijina družba kranjske in štajerske dežele nam slovenskim vojakom na bojnem polju. Iz srca se zahvalim v imenu vseh, ki smo sprejeli darove. Zalostno so gledali Dalmatinci in Nemci nas, ki smo sprejeli toliko lepih darov od slovenskih deklet. Bog Vas živi, vsa slovenska dekleta, mi pa hočemo tudi obvarovati pred sovražnikom lepo našo slovensko domovino in hočemo dati svoje življenje za vero, dom, cesarja. Ko smo odpirali zavoj, je bilo v vsakem zapisano ime kakega slovenskega dekleta. Vsi zavitki so bili jednako okrašeni s cveticami in trakovi. Bilo je veliko molitvenih knjižic, rožnih vencev, „Bogoljubov“, ogromno število cigaret, jabolk, peciva, šarklov, potic, dopisnic, pip, tobaka in vsakovrstnih reči. Naš g. nadporočnik, doma iz Celja, pravi Slovenec, nam je vse lepo po redu razdelil. In res, bili smo veseli, da še nikdar tako, kar je vojska. Iz srca se zahvaljujem vsem Slovenkam. Bog Vas živi in roka Vsemogočnega naj Vas vodi po poti božje previdnosti skozi viharno življenje tja gor nad zvezdice v sveto nebo. Sedaj še pa končno pozdravimo vse Slovence in Slovenke, da bi ljubi Bog dal, da bi se v novem letu veselo snidli in veselo roke podali svojim domačim: takrat bo veselje, kakoršnega še nismo nikdar imeli.

Desetnik Alojz Gunzek, Ivan Tončič, Iv. Tavčar, Ivan Skorja, Ivan Bizjak.

Nenadno svidenje.

Četovodja Jožef Zelenko, doma od Sv. Andraža v Slov. gor., piše svoemu prijatelju Jožefu Stelcar v Mariboru dne 29. dec.:

Na božični večer je bilo v moji sobi, s papirjem kriti, nenadno svidenje. Dolgo časa sem si želel, da bi izvedel kaj o svojem stričniku Francu Repič z Lipovca, župnika Sv. Lovrenc v Slov. gor., o katerem se je doma govorilo, da mu je granata odtrgala nogo. Naenkrat izvem, da je dotični pešpolk v rezervi blizu nas. Podam se proizvedovat, kje da je dotični pešpolk, oziroma stotnja. Nikjer nisem mogel nič izvedeti, a na božični večer dobim naenkrat obisk od n'ega. To je bilo veselje, da sva se tukaj na bojnem polju oba prav zdrava sešla. Na god sv. Stefana pa pripelje seboj še tudi mojega soseda Antona Mernik, o katerem se je doma govorilo, da je mrtev. Bodi torej dotičnim družinam v tolažbo, da smo dosedaj vsi zdravi in se hvala Bogu veselimo skupaj prav po vojaško. Vsem domačim ter bralcem „Slovenskega Gospodarja“ mnogo pozdravov! — Josip Zelenko, četovodja; Franc Repič in Antou Mernik, pešca.

Bolgarsko bojišče.

Francozi in Angleži so zasedli tudi grški otok Mitilene, aretirali našega, nemškega, in turškega tamošnjega konzula ter jih odpeljali na Francosko, koder se nahajajo še tudi naši v Solunu ugrabljeni konzuli.

Bolgarske čete so se zakopale ob grški meji — francoske in angleške so se utrdile okoli Soluna. Letalci se med seboj obiskujejo. Bolgarski letalci mečejo bombe na taborišča pri Solunu, francosko-angleški pa na bolgarska taborišča pri Strumici. Mi drugi ljudje pa ugibamo, ali bo kmalu prišlo do spopada, ali ne. Gotovega ne vemo nič.

Albansko bojišče.

Biji Bolgar v v Albaniji.

Iz Drača se poroča v Pariz, da so Bolgari, ki so pred kratkim zasedli Elbasan, dobili ojačenj ter so začeli znova prodirati proti Adriji. Bolgarske čete so že nekaj dni v bojnem stiku z ostanki srbskih ubeglih čet.

Italijani v Albaniji.

Grški listi poročajo s Krf, da se vršijo v Albaniji skoro vsak dan boji med Albanci in srbskimi ter italijanskimi četami in da imajo slednje velike izgube vsled neugodnih razmer. Italijani skušajo prodirati iz Vlone, ali ves napor je brezuspešen. Albanci so dobro oboroženi in prizadevajo Srbom težke izgube. Italijanske prevozne ladje, ki so pripeljale v Albanijo čete in vojni material, se vračajo v Italijo

polne bolnikov. Zadnjih osem dni je bilo vkrcanih 1500 ranjencev.

Svicarski listi pišejo, da sta Valona in Drač resno ogrožena.

„Tribuna“ pravi, da je prihodnji vojni cilj Avstrije in Bolgarije očitno Albanija, kar dokazuje dovoz ogromne množine gorskih topov. Na vsak način moramo biti pripravljeni na presenečenja.

Avstrijski vojaški upravitelj v Srbiji.

Za srbsko ozemlje, osvojeno po naših četah, je imenovan podmaršal graf Salis-Sevis za vojaškega upravitelja. Izdal je oklice na srbsko ljudstvo, da ga z zaupanjem podpira v njegovem delovanju za mir, red in varnost v deželi. Politiko naj pusti ob strani. Upravljati bo stvarno in pravično ter skrbel, da nastanejo zopet redne razmere med ljudstvom, ki je bilo zapeljano od prejšnjih voditeljev.

O koncu vojske.

Angleški socialdemokratski poslanec Snowden je v angleški poslanski zbornici izjavil: Od početka vojne še ni bilo toliko upanja na mir, kakor sedaj. V uplinskih političnih krogih je čutil novo obliko javnega mnenja. Ljudje, ki so se dosedaj obotavljali si storiti mnenje, so sedaj izrazili očitno dvom, ali angleška vlada sploh more vojno vojaško končati. Aizcemski diplomatični krogi so prepričani o skorajšnjem koncu vojne. Računajo namreč s tem, da boče padla vojaška odločitev spomladi. Na zapadu in na izhodu bo ofenziva Francozov, Angležev in Rusov temeljito izpremenila celotni vojaški položaj. Kalbršenkoli bo konec te ofenzive, njen uspeh ali neuspeh bo pospešil nastop miru. Podučeni krogi v Haagu pa smatrajo že sedaj dve stvari za izključeni, da bi se namreč vojna končala vsled izstradanja ali onemoglosti vojaških in finančnih sil Avstrije in Nemčije, ali pa da bi bile premagane. Merodajni krogi v Londonu, Parizu in Petrogradu računajo v najugodnejšem slučaju na to, da se bodo morale nemške in avstro-ogrške čete umakniti na lastno ozemlje. Vse upanje, da bodo četversporazumove čete zasedle avstrijske ali nemške dežele in da bodo korakale proti Berlinu ali Dunaju, so ententne države že opustile. Kar je čitali o tem se v časopisih, je nedopustno besedičenje.

Splošna vojaška dolžnost na Angleškem.

Vse vojskujoče se države so morale vsled velike vojske razširiti vojaško dolžnost, Anglija pa, ki je imela dosedaj samo dobro plačane prostovoljce, jo je morala upeljati. Na sv. Treh Kraljev dan jo je pri prvem čitanju sprejela angleška zbornica s štiri-petinsko večino. Štirje ministri, ki ž njo niso bili zadovoljni, so odstopili. Irska je od vojaške dolžnosti izvzeta. Isti, katerim versko prepričanje ne dovoljuje prelivanja krvi, se ne bodo uporabljali za fronto. A tudi zakonski možje so od vojaške dolžnosti izvzeti.

Delavci niso zadovoljni z vojaško dolžnostjo. Mnogi mislijo, da bodo začeli z nemiri in štrajki delati proti vojaški dolžnosti. Toda počakajmo, ali se bo to res zgodilo. Mi namreč tega prav ne verjame, kajti kjer si štiri petine poslancev upa glasovati za tako vladno predlogo, morajo imeti vendar zavest, da stoji večina ljudstva za njimi.

Splošna vojaška dolžnost bo imela posledico, da bodo angleške armade dobivale redno potrebne rezerve. Nove armade pa Angleži ne bodo mogli sestaviti, ker jim manjka za to višjih oficerjev. Vojska, se torej vsled tega ne bo odločila, pač pa zavlekla.

Glasovanje o drugem in tretjem čitanju postave o vojaški dolžnosti se še ni izvršilo. Mislijo, da bo večina manjša, a večina bo.

Potopitev parnika „Persia“.

Zaradi potopitve angleškega parnika „Persia“, na katerem sta se potopila tudi eden ali dva Amerikanca, je postalo vse tiho. Dokazano je namreč, da je parnik bil oborožen s topom. Tudi ni gotovo, ali ga je res potopil podmorski čoln, ali pa je zadel na plavajočo mino. S parnikom vred se je potopilo 355 oseb, rešilo 160 oseb.

Angleška bojna ladja „Edvard VII.“ potopljena.

Angleška bojna ladja „Edvard VII.“ je dne 9. jan. zadela na mino. Morali so jo popustiti, ker je bilo morje nemirno. Kmalu se je potopila. Posadka je še pravočasno zapustila ladjo. Ranjena sta le 2 moža, drugih izgub ni.

Slovenske žrtve za domovino.

— **Jožef Bezjak.** Od S. v. Marka pri Ptuj se nam poroča: Tudi v naši fari zahteva svetovna vojska mnogo žrtv. Pred 14 dnevi je sprejela tukajšnja Kmetova hiša od stotniškega poveljnika iz Srbije žalostno vest, da je padel dne 12. oktobra 1915 njen sin Jožef Bezjak, p. d. Kmetov Joža, bivši posestnik v Pobrežju, fara St. Vid. Smrtonosna krogla ga je zadela v srce ter takoj umorila. Zgodilo se je to kakih 48 km od Belgrada proti jugu. Pokojnik je bil že od začetka te vojne vedno na bojišču. Najprej na Srbskem, odkoder se je vrnil popolnoma čvrst in zdrav. Ko je izbruhnila vojska z Lahi, hitel je s svojo stotnjo na soško bojišče, kjer so ga sovražne granate s skalovjem popolnoma zasipale, da so ga komaj živega rešili. V pričetku druge ofenzive v Srbiji je moral zopet na srbsko bojišče, kjer je našel svoj kotiček miru, svoj grob med svojimi tovariši na bojnem polju. Pokojnik je bil miroljuben človek in skrben gospodar ter zapušča zalujočo vdovo in otroka. Bodi mu lahka tuja zemlja!

— **Franc Bračič.** Od S. v. Urbana pri Ptuj se nam piše: Zelo nas je pretreslo žalostno poročilo, došlo z južnega bojišča, da je padel dne 15. decembra 24letni vrlji mladenič Franc Bračič, posestniški sin v Janeševcih. Rajni je bil od začetka vojske na bojišču. In sicer najpoprej v Galiciji, v poletju je pa odrinil na italijansko fronto. In tukaj ga je zadela izdajalska granata. Hud udarec je to za stariše, posebno zato, ker je bil padli edini sin. Kamorkoli je prišel, povsod so ga imeli radi. Dragi Franček, spavaj sladko v južni zemlji!

— **Karl Celcer.** Iz St. Ilja v Slov. gor. se poroča, da je v boju za domovino padel posestniški sin Karl Celcer iz Selnice ob Muri. Padli je bil pred kratkim odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno. Naj mu bo goriška zemlja lahka!

— **Janez Fidler in Jakob Jagodič.** S Sladke gore se nam piše: Tudi iz naše župnije se žalibog mnogo fantov in mož ne bo več vrnilo z bojišč v svoj ljubi domači kraj. Tako smo tudi dobili poročilo, da vrliga, naj vse delavnega mladeniča Janeza Fidler ni več med živimi. Padel je častne smrti za domovino že dne 25. sept. 1914 v Lvovu. Zelo Te pogrešamo, dragi Janez, najbolj pa tvoji stariši, ki so stavili edine upe v Tebe. Vse Te je rado imelo in spoštovalo, za to Ti pa tudi ohranimo trajen spomin. Dragi Janez, počivaj mirno in sladko v daljni gališki zemlji! Enkrat pa na svidenje nad zvezdami! In starišem iskreno sožalje ob izgubi edinega sina, ki bi jima bil podpora in pomoč na stare dni. — Padel je tudi za domovino skrben gospodar Jakob Jagodič, ki zapušča nepreskrbljene otroke in ženo. Slava junakoma!

— **Josip Gubina.** Od S. v. Petra pod Sv. gorami se poroča: Ekonom Josip Gubina, ki je služil pri topničarjih v nemškem armadnem zboru, je padel na srbskem bojišču dne 3. nov. Bil je jako priljubljen daleč na okoli. Bodi mu tuja zemljica lahka!

— **Franc Močnik.** Iz Kapelle pri Radgoni se nam piše: Ze zopet je eden junak iz naše kapelske župnije dal svoje mlado življenje za cesarja in domovino, namreč Franc Močnik iz Velikega Janišberga. Na srbskem bojišču je bil ranjen od šrapnela v nogo, a je vendar precej hitro ozdravel in koncem lanskega leta se je že zopet podal na karpatsko bojišče in tamkaj se je po hudih naporih v velikem snegu in grozni zimi močno prehladil in k temu je prišla še neka huda bolezen. Zdravil se je po raznih bolnišnicah skoraj celo leto, predno je popolnoma okrev. Mesca septembra je prišel v Celje in tamkaj je našel svojega mlajšega brata Ivana, ki se je tudi tamkaj zdravil. Mesca oktobra je bil France že spet prideljen maršstotniji in tedaj je rekel njegov mlajši brat Ivan: „Tudi jaz hočem sedaj, da greva skupno!“ in sta tudi odšla na italijansko bojišče. Bojevala sta se kakih sedem tednov proti zakletemu Italijanu, a kakor strela iz jasnega neba pride poročilo od Ivana, da je njegovega brata Franceta dne 18. dec. sovražna granata smrtno zadela in da ga krije že hladna zemlja pri Sv. Martinu blizu Gorice. Za njim žaluje zdaj zapuščena mati, sorodniki in znanci. Svetila junaku večna luč!

— **Mihael Radolič.** Od S. v. Janža na Drav, polju se poroča: Dne 30. dec. je došlo žalostno poročilo, da je nemila smrt pobrala mladeniča Mihaela Radolič. Služil je pri pešpolku št. 47. Pri odhodu se je težko poslovil od ljubega doma in dragih domačih. Bil je v najlepši mladosti, star šele 23 let. Lepo je bilo njegovo življenje, zato je bila gotovo tudi srečna njegova smrt. Boril se je v Galiciji skozi šest mescev. In nazadnje je moral dati rvež svoje življenje za drago domovino in za našega presvitlega cesarja. Dragi domači, naj Vas tolaži zavest, da se enkrat snidite z njim tam nad zvezdami, kjer ni več vojske in trpljenja. Bodi junaku lahka zemlja tuja!

— **Jakob Rantaša.** Lovca Franc Zamuda nam piše z italijanskega bojišča: Danes, dne 4. jan., je izdihnil svojo blago dušo Jakob Rantaša, doma v Rihtharovecih pri Kapeli. Bil je začet od sovražne granate. Vsi smo ljubili rajnega zaradi njegovega milega značaja. Rajnemu Jakobu sem bil jaz še najbolj pri sre. Zaradi tega žalujem po najboljšem tovarišu. Svetila mu večna luč!

— **Jožef Sedmak.** V neki ogrski bolnišnici je 5. nov. umrl 21letni vojak Jožef Sedmak, p. d. Bukov-